

SIKKERHETSATABLAD

Sikkerhetsdatablad etter (EF) nr. 1907/2006

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffblandingen og av selskapet/foretaket**1.1. Produktidentifikator:**

HyDra Winter

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes:

Frostsikring.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet:

HauCon Norge AS

Johan Follestad's vei 3 Tlf.: +47 31 30 25 00

NO-3474 Åros

Ansvarlig for sikkerhetsdatablad (e-mail): post@haucon.no**1.4. Nødtelefonnummer:**

+47 22 59 13 00 (Giftinformasjonssentralen)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon**2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen:**

Altox a/s har vurdert at blandingen ikke skal klassifiseres etter CLP (1272/2008).

2.2. Merkingselementer

EUH 210: Sikkerhetsdatablad er tilgjengelig på anmodning.

2.3. Andre farer Ingen kjente.

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, vedlegg XIII.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler**3.1. Stoff:**

Vekt%	Navn	CAS	EF-nr.	Indeks-nr.	REACH-reg.nr.	Klassifisering
<10	Etylenglykol,	107-21-1	203-473-3	603-027-00-1	01-2119456816-28	Acute Tox. 4;H302 STOT RE 2;H373

Ordlyden av faresetning(er) - se avsnitt 16

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

Innånding: Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Søk lege.

Hud: Fjern straks tilsølte klær. Skyll huden og vask grundig med vann og såpe. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege.

Øyne: Skyll straks med vann eller saltvann. Evt. kontaktlinser fjernes og øyet spiles godt opp. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege.

Svelging: Skyll straks munnen grundig og drikk rikelig med vann. Ved ubehag: Søk lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Damp kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved kontakt med lege eller sykehus, vis dette sikkerhetsdatablad.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak**5.1. Sløkkingsmidler**

Vann, kullsyre, skum eller pulver. Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Unngå innånding av røykgasser. Ved kraftig oppvarming eller brann dannes meget giftige gasser: Karbonoksider.

5.3. Råd til brannmannskaper

Bruk trykkluftmaske ved kraftig røykutvikling.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp**6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

Bruk personlig verneutstyr - se avsnitt 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Helles aldri ut i kloakken - se avsnitt 12. Informer de lokale myndigheter ved utslipp i omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Sølet suges opp og håndteres som kjemisk avfall. Oppsamles i egnede beholdere. Skyll stedet hvor sølet oppsto grundig med vand. Etterfølgende håndtering av søl - se avsnitt 13.

6.4. Henvising til andre avsnitt:

Se ovennevnte.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring**7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

Unngå innånding av damper. Arbeidsrom skal være godt ventilert. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Skift straks klær som er forurenset.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

I godt tillukket beholder, i et tørt og godt ventilert rom.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se bruksområder - avsnitt 1.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr**8.1. Kontrollparametere:**

Arbeidstilsynets grenseverdier i henhold til Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (FOR-2018-08-21-1255):

20 ppm = 52 mg/m³ HE 1,2-etandiol (Etylenglykol)

H = Stoffet kan tas opp gjennom huden. E = EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

DNEL:	Eksponering	Verdi	Populasjon	Virkninger
Etylenglykol	Langsiktige, inhalasjon	35 mg/m ³	Arbeider	Lokal
	Langsiktige, hud	106 mg/kg/d	Arbeider	Systemisk/Lokal
	Langsiktige, inhalasjon	7 mg/m ³	Forbruker	Lokal
	Langsiktige, hud	53 mg/kg/d	Forbruker	Systemisk
PNEC:	Medium	Verdi		
Etylenglykol	Ferskvann	10 mg/l		
	Sjøvann	1 mg/l		
	Ferskvannssediment	37 mg/kg		
	Sjøvannssediment	3,7 mg/kg		
	Renseanlegg (STP)	199,5 mg/l		
	Jord	1,53 mg/kg		

8.2. Eksponeringskontroll

Forholdsregler for å hindre eksponering: Ingen særlige.

Personlig verneutstyr:

Innånding: Vernemaske vanligvis ikke nødvendig. Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk godkjent vernemaske (EN140) med filter type A/P2. Filtrene har begrenset brukstid (skal skiftes). Les produsentens anvisninger.

Hud: Vernehansker av nitril (EN374). Det har ikke vært mulig å finne data for gjennombruddstid av alle innholdsstoffer, derfor anbefales det å skifte ut hansken hvis man søler på den.

Øyne: Vanligvis ikke nødvendig. Tettsluttende vernebriller (EN166) ved risiko for sprut.

Passende miljømessige eksponeringskontroll: Ingen spesifikke.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Utseende:	Brun væske
Lukt:	Svak
Luktgrense:	Ikke bestemt
pH:	7-8
Smeltepunkt/smeltepunktintervall (°C):	< -15
Kokepunkt/kokepunktintervall (°C):	> 200
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	100 - 125
Fordampningshastighet:	Ikke bestemt
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ikke relevant
Ekspljosjonsgrenser (vol.%):	Ikke bestemt
Damptrykk (mm Hg):	0,092 @25°C
Relativ damp tetthet	Ikke bestemt
Relativ tetthet (g/cm ³ , 20°C):	1,10
Vannløselighet:	Løselig
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann:	Ikke bestemt
Selvantennelighet:	> 400
Viskositet (cPs):	50 (Brookfield)
Eksplorative / oksiderende egenskaper:	Ikke relevant

9.2. Andre opplysninger

Ingen relevante

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet:**

Ingen data til rådighet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilt ved anbefalt oppbevaring - se avsnitt 7.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

10.4. Forhold som skal unngås

Kraftig oppvarming (ved oppvarming utskilles brennbar damp).

10.5. Uforenlige materialer

Sterke oksidasjonsmidler.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Ved oppvarming til meget høye temperaturer (spalting) utskilles meget giftige gasser: Karbonoksid.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger**

Fareklasse	Data (Etylenglykol)	Test	Datakilde
Akutt giftighet:			
Inhalasjon	LC ₅₀ (Rotte) > 200 mg/m ³ /4H	Ikke opplyst	RTECS
Dermal	LD ₅₀ (Kanin) = 10600 mg/kg	Ikke opplyst	IUCLID
Oral	LD ₅₀ (Rotte) = 4000 mg/kg	Ikke opplyst	IUCLID
Etsning/irritasjon	Ingen hud- eller øjenirritasjon, Menneske	Ikke opplyst	IUCLID
Sensibilisering:	Ingen hudsensibilisering	Patch test	IUCLID
CMR:	Ingen kreftfremkaldende effekt, gnagare, dermal og oral	Ikke opplyst	IUCLID

Opptaksveier: Hud, lungene og mage-tarm-kanalen.

Symptomer:

Innånding: Innånding av damp kan gi anledning til irritasjon av luftveiene og kan gi ubehag, kvalme, hodepine og svimmelhet.

Hud: Kan virke irriterende og kan gi tørr eller sprukket hud.

Øyne: Kan virke irriterende.

Svelging: Irritasjon av munn, hals og mage-tarm-kanalen. Store mengder kan gi symptomer som nevnt under "Innånding".

Kroniske effekter: Innånding av høye konsentrasjoner eller hyppig innånding av selv små mengder organisk løsemiddel kan gi skader på bl.a. lever, nyrer og sentralnervesystem.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**12.1. Giftighet:**

Akvatisk	Data (Etylenglykol)	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Oncorhynchus mykiss, 96 t.) = 41000 mg/l	Statisk (FW)	IUCLID
Krepsdyr	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48 t.) = 18000 mg/l	Ikke opplyst (FW)	IUCLID
Alger	EC ₅₀ (Selenastrum capricornutum, 96 t.) = 6500 - 13000 mg/l	EPA (FW)	IUCLID

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Etylenglykol er rask nedbrytbar.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Etylenglykol: Log K_{ow} < 1 - Ingen betydningsfull bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord

Etylenglykol: K_{oc} ≤ 1 – Stor mobilitet i jord miljøer forventes.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjente.

AVSNITT 13: Sluttbehandling**13.1. Avfallsbehandlingsmetoder**

Rester og avfall bør ikke tilføres avløpsnett, men leveres for avfallsbehandling til godkjent mottak.

EAK-Kode:

12 01 99 (rester)

15 02 03 (granulat eller likn med blanding).

Avfallstoffsnummer: 7165 (prosessvann)

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Ikke omfattet av transportreglene (ADR/RID).

14.1. FN-nummer: Ingen.

14.2. FN-forsendelsesnavn: Ingen.

14.3. Transportfareklasse(r): Ingen.

14.4. Emballasjegruppe: Ingen.

14.5. Miljøfarer: Ingen.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket: Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Barn og ungdom (personer under 18 år) skal ikke utføre arbeid med produktet.

Ved en kartlegging av arbeidsmiljøet må det sikres at personell ikke utsettes for påvirkninger som kan innebære risiko ved graviditet eller amming.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet:

Produktet inneholder minst et stoff med eksponeringsscenarie. RMM og OC herfra er innarbeidet i dette SDS.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Ordlyd på H-setninger nevnt i punkt 2 og 3:

H302: Gir alvorlig øyeirritasjon.

H373: Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering

Forkortelser:

CMR = Carcinogenicity, mutagenicity, reproductive toxicity

CSR = Chemical Safety Report

DNEL = Derived No-Effect Level

EC₅₀ = Effect Concentration 50 %

LC = Lethal Concentration

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 %

LD₅₀ = Lethal Dosis 50 %

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic

PNEC = Predicted No-Effect Concentration

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative

Datakilder:

RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information

ECHA = REACH Registreringsdossier från ECHA's hemmasida.

EPA Ecotox = Environmental Protection Agency

Råd om særlig opplæring:

Materialet må kun brukes av personer som har fått grundig instruksjon i hvordan arbeidet skal utføres og som har kjennskap til innholdet i dette sikkerhetsdatabladet.

Endring i avsnitt:

Ikke relevant

Utarbeidet av: Alttox a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Danmark Tel: +45 38 34 77 98 / PW - Kvalitetskontroll: PH